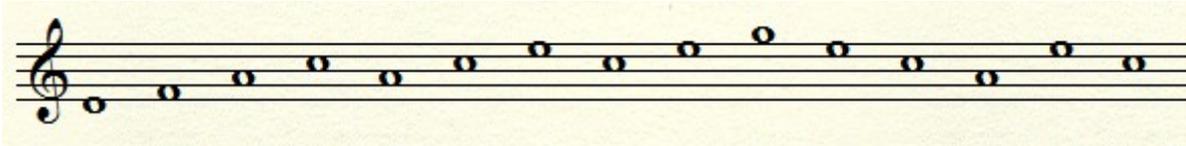

FITXA 1: L'ALÇADA DE LES NOTES

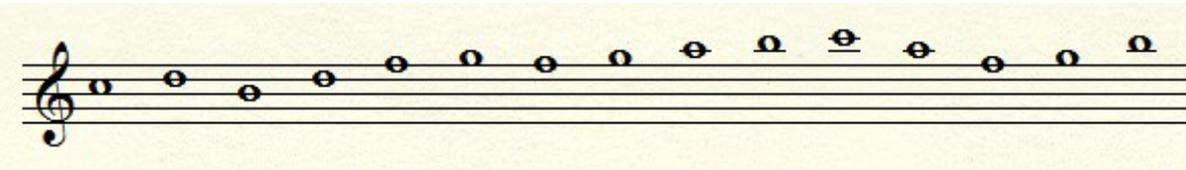
1. Identifica les notes **als espais** i posa el nom a sota de cadascuna d'elles:

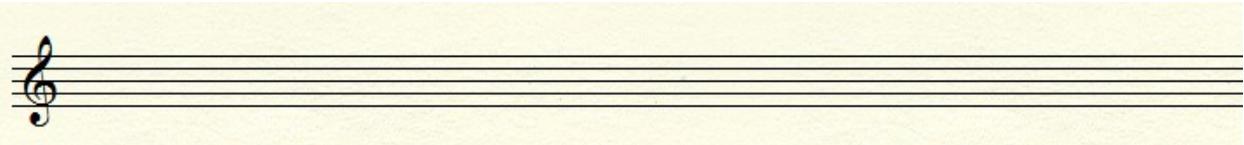
2. Identifica les notes **a les línies** i posa el nom a sota de cadascuna d'elles:

3. Identifica les notes **als espais** i **a les línies** i posa el nom a sota de cadascuna d'elles:

4. Dibuixa la clau de sol (en 2ª línia) , la clau de fa (en 3ª i 4ª línia) i la clau de do (en la 1ª , 2ª , 3ª i 4ª línia).

5. Explica per a què serveixen les línies

adicionals: .....

6. Identifica les notes en les línies , els espais i les línies addicionals:

7. Posa el nom a les notes de la partitura de baix:

He's a pirate

FITXA 2: LA DURADA DE LES NOTES

Les figures de notes, els silencis i les seves equivalències

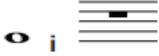
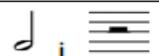
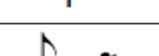
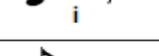
En la següent taula es detallen les figures de notes i silencis que existeixen (en realitat hi ha algunes figures més, però no les estudiarem en aquest curs). Fixa't amb deteniment en les seves equivalències tenint en compte que tots els requadres en negreta són equivalents:

Nom	Figura de nota	Silenci
Rodona	○	⏏
Blanca	♪	⏏
Negra	♪ ♪ ♪ ♪	⏏
Corxera	♪♪ ♪♪ ♪♪ ♪♪ ♪♪ ♪♪ ♪♪ ♪♪	⏏
Semicorxera	♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪ ♪♪♪	⏏

Nota: per escriure corxeres i semicorxeres seguides podem fer així:

Relació de pulsacions en cada figura de nota:

Figura de nota	Pulsacions	Gràfic
	4	
	2	
	1	
	$\frac{1}{2}$	
	$\frac{1}{4}$	

1. Respon a aquestes preguntes:

- Quantes negres es necessiten per igualar una rodona?
- Quantes corxeres es necessiten per igualar una negra?
- Quantes semicorxeres es necessiten per igualar una rodona?
- Quantes semicorxeres es necessiten per igualar una blanca?

2. Respon a aquestes preguntes:

- Quantes pulsacions sumen 8 semicorxeres?
- Sumen les mateixes pulsacions 3 rodones que 6 negres?
- Quants silencis de corxera es necessiten per igualar una rodona?
- Quantes corxeres fan falta per igualar 2 silencis de blanca?

3. Completa amb equivalències les durades següents:

- 3 rodones =
- 8 semicorxeres =
- 6 negres =
- 5 blanques =

4. Ara inventa tu 4 equivalències que encara no hagin sortit:

Per exemple: 2 silencis de rodonda = 8 silencis de negra

- a.
- b.
- c.
- d.

5. Dibuixa figures de notes (i silencis) per completar les següents duracions:

Per exemple: 7 + ¼ pulsacions = + + + +

a. 6 + ½ pulsacions =

b. 3 + ¼ pulsacions =

c. 5 pulsacions =

d. 10 + ¾ pulsacions =

e. 6/4 pulsacions =

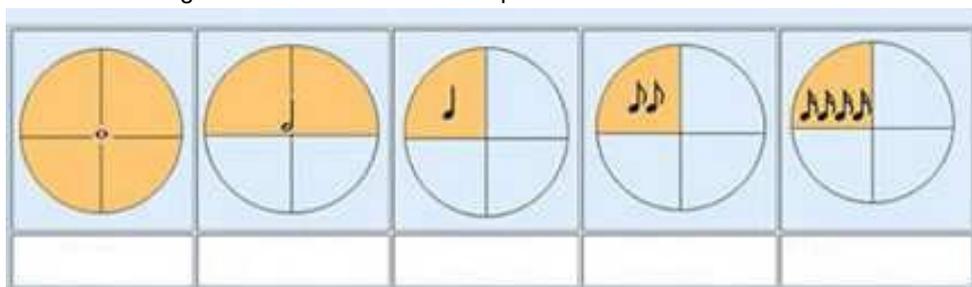
f. 7 pulsacions =

g. 6 + ¾ pulsacions =

6. Escriu el nom de les figures musicals en els requadres en blanc 10 vegades cada figura.

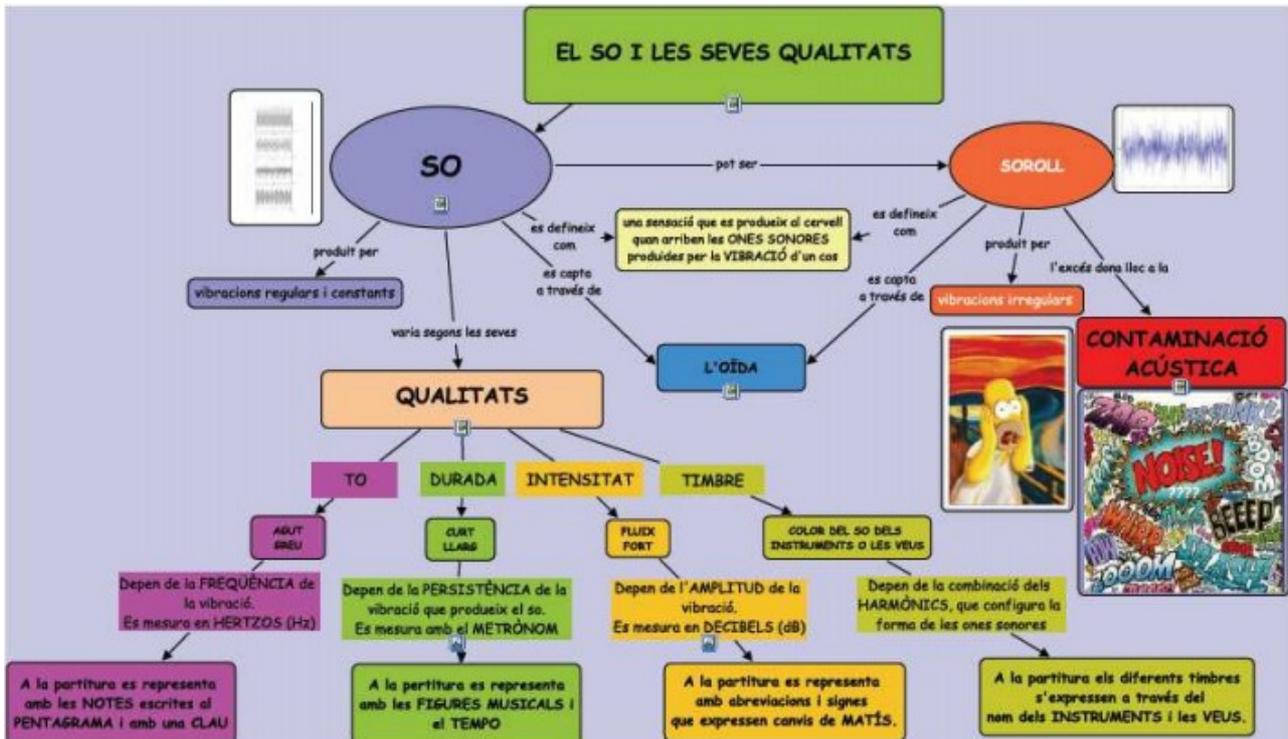

7. Escriu el nom de les figures musicals en els requadres en blanc.

FITXA 3: LES QUALITATS DEL SO

1. Observa la següent imatge amb conceptes relacionats amb les qualitats del so:

2. Amb la informació que has llegit omple el següent quadre:

Qualitats del so	Com les reconeixem	Paràmetre físic	Com es representen en la partitura

Fes les activitats relacionades amb les qualitats del so:

1. Com definiries el

so? .....

.....

.....

2. Ordena les següents imatges :

1)

2)

3)

3. Respon:

... Qui és el receptor?

... Qui és l'emissor?

... Què vol representar la imatge 1?

... Què hi ha entre l'emissor i el receptor?

4. Com definiries el

soroll: .....

.....

5. Quina creus que és la diferència entre escoltar i

sentir? .....

.....

.....

FITXA 4: LA REPRESENTACIÓ DE LES QUALITATS DEL SO

Associa cada qualitat amb els seus signes de representació i identifica cada símbol amb el seu nom. Pinta del mateix color les caselles dels elements que estan relacionats.

Quan ho tinguis fet, copia els elements al quadre baix i posa'ls en ordre.

TO	Indicacions de dinàmica																						
	Indicacions de tempo																						
DURADA	Pentagrama	<table border="0"> <tr> <td>piano</td> <td><i>p</i></td> <td>mezzo forte</td> <td><i>mf</i></td> </tr> <tr> <td>pianissimo</td> <td><i>pp</i></td> <td>fortepiano</td> <td><i>fp</i></td> </tr> <tr> <td>mezzo piano</td> <td><i>mp</i></td> <td>sforzando</td> <td><i>sfz</i></td> </tr> <tr> <td>forte</td> <td><i>f</i></td> <td>crescendo</td> <td></td> </tr> <tr> <td>fortissimo</td> <td><i>ff</i></td> <td>diminuendo</td> <td></td> </tr> </table>		piano	<i>p</i>	mezzo forte	<i>mf</i>	pianissimo	<i>pp</i>	fortepiano	<i>fp</i>	mezzo piano	<i>mp</i>	sforzando	<i>sfz</i>	forte	<i>f</i>	crescendo		fortissimo	<i>ff</i>	diminuendo	
	piano	<i>p</i>	mezzo forte	<i>mf</i>																			
pianissimo	<i>pp</i>	fortepiano	<i>fp</i>																				
mezzo piano	<i>mp</i>	sforzando	<i>sfz</i>																				
forte	<i>f</i>	crescendo																					
fortissimo	<i>ff</i>	diminuendo																					
Compàs		<p>Violí, viola, violoncel, contrabaix... Guitarra, Balalaika, banjo, bandurria, laud, arpa... Trompa, trompeta, trombó, tuba... Flauta, oboè, clarinet, corn anglès, fagot, saxofon... Bombo, timbales, bongoes, pandero, Pandereta... Triangle, gong, metalòfon, xilòfon, claus, caixa xinesa...</p>																					
INTENSITAT	Notes musicals																						
	Noms dels instruments	<table border="0"> <tr> <td>Largo</td> <td>Muy lento0-50</td> <td>Moderatto</td> <td>Moderado108-120</td> </tr> <tr> <td>Larghetto</td> <td>Menos lento50-66</td> <td>Allegro</td> <td>Rápido120-168</td> </tr> <tr> <td>Adagio</td> <td>Lento66-76</td> <td>Presto</td> <td>Muy rápido168-200</td> </tr> <tr> <td>Andante</td> <td>Tranquilo76-108</td> <td>Vivace</td> <td>Rapidísimo200-207</td> </tr> </table>		Largo	Muy lento0-50	Moderatto	Moderado108-120	Larghetto	Menos lento50-66	Allegro	Rápido120-168	Adagio	Lento66-76	Presto	Muy rápido168-200	Andante	Tranquilo76-108	Vivace	Rapidísimo200-207				
Largo	Muy lento0-50	Moderatto	Moderado108-120																				
Larghetto	Menos lento50-66	Allegro	Rápido120-168																				
Adagio	Lento66-76	Presto	Muy rápido168-200																				
Andante	Tranquilo76-108	Vivace	Rapidísimo200-207																				
TIMBRE	Figures musicals																						
	Claus																						

INS LLUÍS COMPANYYS

TREBALL MÚSICA 1r d'ESO

CURS 14-15

NOM I COGNOMS:

CURS I GRUP:

FITXA 5: ALTERACIONS

Les ALTERACIONS són signes que serveixen per canviar l'afinació d'una nota.

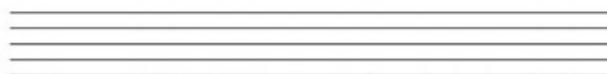
Contribueixen a donar nom a les notes que es fan amb les tecles negres del piano.

Els # serveixen per indicar que la nota es troba mig tò més amunt. Els b serveixen per indicar que la nota es troba mig to més avall. Al pentagrama sempre es posa l'alteració davant de les notes.

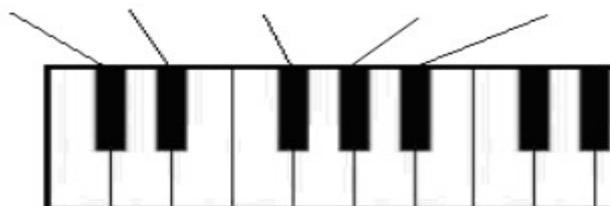
1) Al següent teclat poseu primer el nom de les notes que es fan amb les tecles blanques i escriviu-les al pentagrama de baix. Després poseu el nom de les que es fan amb les negres i escriviu-les al pentagrama de dalt.

Fals

Recorda't que per posar el nom de les tecles negres has de posar el nom d'una de les dues blanques del seu costat amb una alteració.

tecles negres

tecles blanques

2) Contesta les qüestions posant una creu:

1 . Quin efecte produeixen les alteracions ?

Canvien la durada de les notes   Modifiquen el so de les notes   Alteren la velocitat de les notes

2 . Quants tipus d'alteracions hi ha?

Dos , pròpies i accidentals

Tres , pròpies , accidentals i casuals

Dos , sostingut i bemoll

3 . Les alteracions pròpies es col • loquen a l'esquerra de cada nota .

Verdader   Fals

4 . Es posen alteracions als silencis ?

Si/no

5 . Quant dura l'efecte de les alteracions accidentals ?

tota l'obra

un compàs **dos compassos**

només a la nota que

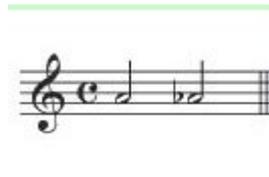
assenyala

6 . Quantes notes alterades hi ha en el primer compàs d'aquest fragment ?

7 . Quantes notes alterades hi ha en el segon compàs del fragment anterior ?

8. Quina d'aquestes dues notes és més aguda ?

el IA

el LA bemoll

són iguals

9 . Quantes alteracions hi ha en total en el fragment de l'exercici 6?

Cinc

tres

set

10 . El becaire anul • la l' efecte de les altres alteracions

Verdader

Fals

FITXA 6: SIGNES DE PROLONGACIÓ

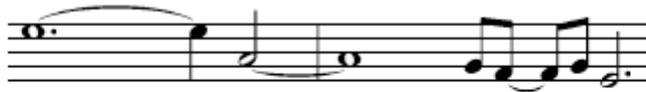
PUNT

El **Punt** (·) és un signe musical que es col·loca a la dreta de la nota o silenci fent que aquests augmentin la meitat del seu valor. Exemples:

- = Rodona + Punt = 4 pulsacions + 2 pulsacions = 6 pulsacions
- = Silenci de negra + Punt = 1 pulsació + ½ pulsació = 1 ½ pulsacions

LLIGADURA

La **Lligadura** ( ) és un signe musical que s'utilitza per a unir els valors de diverses notes amb el mateix nom:

També hi ha una altra lligadura, anomenada Lligadura Melòdica, que serveix per a interpretar una melodia amb significat. És a dir, l'interpret ha de saber que quan hi ha una lligadura d'aquest tipus, no ha de tallar la seva interpretació amb una respiració i hi haurà de donar-li un significat propi, com si d'una oració es tractés:

- ◆ **Adjectius que suggereixen tranquil·litat** : calmat, seré , tranquil , relaxant , pausat , reposat , dolç , suau , agradable , intimista , delicat...
- ◆ **Adjectius que suggereixen tristor** : lànguid , melangiós , trist , monòton , esmorteït..
- ◆ **Adjectius que suggereixen força o energia**: agitat , apassionat , accelerat , desbordant , animat , impetuós , arravatat , exaltat , acalorat , precipitat, vigorós , compulsiu , estimulants .
- ◆ **Adjectius que suggereixen grandor** : apegalós , pompós , rim bombant , ostentós , artificios , enlluernador , estafolari , espectacular , presumtuós , grandiloqüent , cerimoniós , solemne.
- ◆ **Adjectius que suggereixen alegria** : senzill , simpàtic , graciós , encantador , suggestiu , agradable , captivador , tendre , plaent , còmic , divertit , fascinant , natural , seductor , vital , optimista , amable , xipollejant.
- ◆ **Adjectius que suggereixen moviment**: rítmic , enèrgic , marcat.
- ◆ **Adjectius que suggereixen malestar**: depressiu , horrorós , desagradable , odiós , angoixant , tenebrós , dramàtic , turmentat , irritant , estrident , agressiu.
- ◆ **Adjectius que suggereixen suspens o tensió** : estressant , excitant , impactant , misterios.

"La Lista de Schindler", John Williams

Aquesta pel·lícula és un drama bèl·lic ambientada en l'Alemanya nazi , on Spielberg reflexa l'holocaust nazi i la relació d'un empresari nazi amb els seus empleats jueus. Al llarg de la pel·lícula sorgeixen escenes de diferents tipus: agressives, doloroses e inclús tendres en algun moment.

John Williams és el compositor d'aquesta banda sonora i tracta de representar amb la seva música els estats d'ànim i sentiments de cada escena , es a dir , el **CARÀCTER**.

El fragment que et proposem en l'audició és la melodia principal de la pel·lícula . Escolta-la amb l'atenció i respon a les següents qüestions:

a) Creus que aquesta melodia pot aparèixer en una escena on estan bombardejant una ciutat?.....
 Per què?.....

b)Entre els adjectius que apareixen en la següent llista , tria els que consideris més adequats per qualificar aquesta obra:

ALEGRE-VIGORÓS-TRIST-HUMORÍSTIC-ENÈRGIC-LÀNGUID

c)Imagina una escena o situació que et suggerisca aquesta melodia i a la mateixa vegada que l'escoltes . Inventa una història amb la sensació que et produeixen els son.

.....
 .....

"Psycho" (Psicosis), Bernard Herrmann

Pel·lícula de terror dirigida per Alfred Hitchcock.. Bàsicament l'argument consisteix en una història en la qual unes dones són assassinades en un petit hotel de carretera i l'estranya relació que manté el cap d'aquest hotel amb la seva mare. El compositor d'aquesta banda sonora és Bernard Herrmann, qui , com podràs observar, fa ús d'una gran varietat d'efectes sonors molt peculiars per tal de crear una atmosfera acord a la temàtica de la pel·lícula.

Si comparem el caràcter d'aquesta obra amb l'audició anterior veurem que és totalment diferent. Realitza una comparació entre les dues audicions amb els elements musical més importants que el compositor ha emprat per aconseguir un caràcter diferent en cadascuna d'elles , contestant les següents preguntes:

a) Penses que aquesta melodia podria aparèixer en una part de la pel·lícula on té lloc una escena romàntica? .....Per què?.....

b) A continuació t'oferim una sèrie de frases . Cadascuna d'elles és més afí a una de les dues audicions anteriors . Col·loca en el quadre corresponent un 1 o un 2 segons correspongui a la primera o a la segona audició:

- Es troba a punt de produir-se un assassinat
- Suggereix una sensació de suspens
- Representa una escena trista
- és una música tranquil·la i serena
- Manifesta una sensació d'angoixa , inquietud i tristor
- és una melodia de caràcter melangiós

Per tal de consolidar els teus coneixements auditius en relació al caràcter , a continuació realitzarem 3 audicions més , el les quals hauràs de contestar en cadascuna les 3 qüestions que et plantejem:

1. Podries indicar quina sensació et produeix cadascuna de les obres POSANT UNA RELACIÓ DE QUATRE ADJECTIUS DEL LLISTAT DE LA FITXA ADIENTS AL CARÀCTER D'AQUESTES MÚSIQUES?
2. Relaciona cada audició amb les imatges que apareixen a continuació.

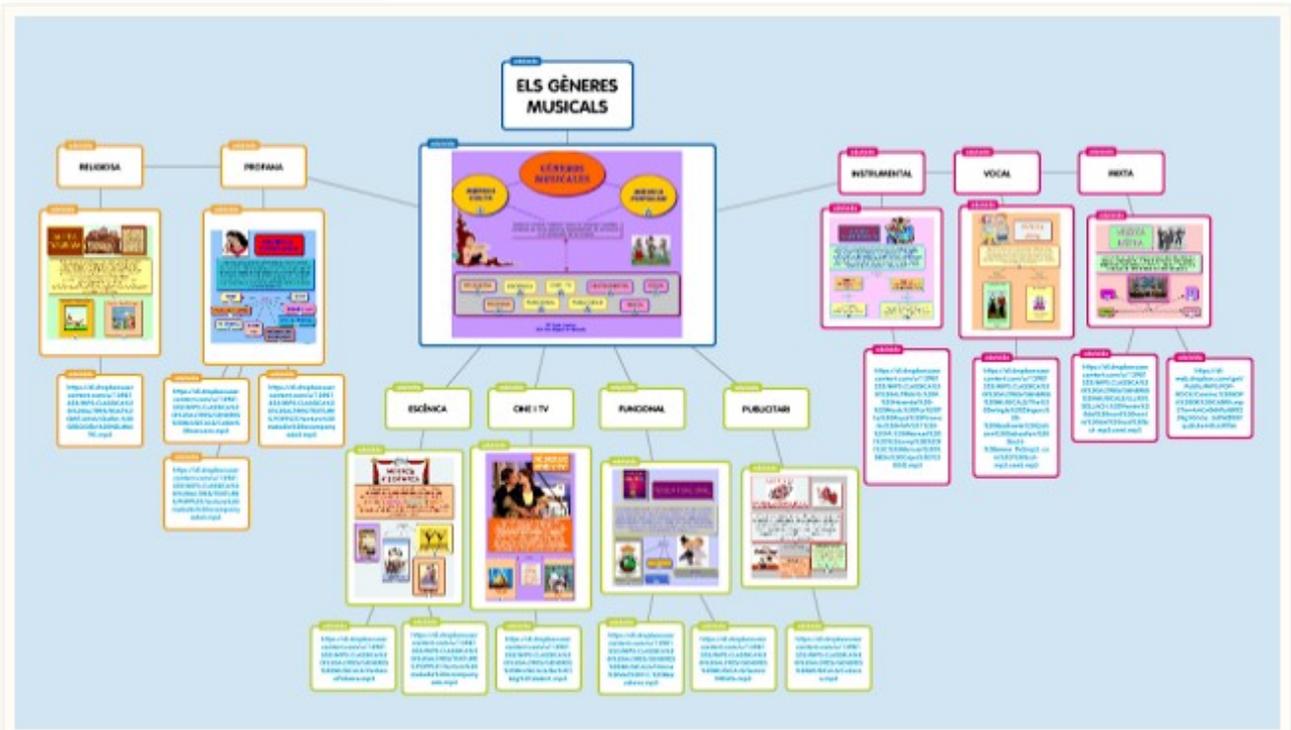

3. Confecciona una llista d'altres situacions o moments on també podria aparèixer aquesta música.

-
-
-

FITXA 8: EL GÈNERE

<http://popplet.com/app/#/1256704>

1.Audició nº9."Puer est nobis". Anònim.

-Com t'hem explicat es tracta de música per a l'Església Catòlica i ,per tant, és de gènere religiós. Però es tracta d'un gènere litúrgic o no litúrgic?..... Per què?.....

2.Audició nº10."Saeta ". Joan Manuel Serrat.

-Com t'hem explicat , la saeta és un tipus de peça que s'interpreta amb motiu de la celebració de la Setmana Santa i per tant es tracta d'un gènere religiós. Però es tracta d'un gènere litúrgic o no litúrgic?..... Raona la teva resposta.....

3.Audició nº11."Hillside Avenue". Simply Red.

-Aquesta música pertany al tipus de música anomenada reggae , ii , per tant , està destinat a un públic ampli i resulta assequible i fàcil d'escoltar. Quin és el gènere al que correspon aquest tipus de música?.....

4. Audició n.º 12. "Simfonia n.º 40". W.A. Mozart.

Les simfonies se solen representar en auditoris adequats per a la interpretació d'aquest tipus d'obres, encara que també, a vegades, se solen fer actuacions en altres llocs com ara a l'aire lliure, a les esglésies, etc. On enquadraries aquest tipus de música, en el gènere profà o en el religiós? _____
Per què? _____

5. Audició n.º 9. "Puer est nobis". Anònim.

-Ja t'hem explicat que es tracta d'una música popular, però es tracta d'un gènere lleuger o popular? ..... Per què? .....

6. Audició n.º 14. "Memòries d'Àfrica". John Barry

-La música d'una banda sonora serveix fonamentalment per crear uns climes sonors en les diferents escenes de la pel·lícula. Es tracta doncs de música descriptiva? ..... Explica per què.....

7. Audició n.º 15. "Marxa nupcial". Felix Mendelsohn

-Aquesta música va ser extreta d'una obra de més durada anomenada "Somni d'una nit d'estiu" sense cap relació amb la cerimònia d'un casament. Penses per tant que es tracta d'un gènere religiós o profà? ..... Explica per què.....

8. Enllaça cada definició amb el gènere que li correspon:

Gènere Profà	Música creada amb una funció concreta
Gènere culte coneixements.	Música de fàcil accés que no requereix
Gènere litúrgic	Música destinada al consum del gran públic
Gènere lleuger coneixements.	Música destinada a un públic format amb
Gènere mixte	Música religiosa interpretada a la litúrgia .
Gènere popular	Música que fa servir instruments i veus alhora.

9 Ompli:

- Els dos tipus de gènere religiós són .....
- El gènere profà pot ser gènere Popular o gènere .....
- La música ..... és aquella creada per un esdeveniment en concret.
- L'oposat al gènere lleuger seria el gènere .....
- La música ..... és aquella que no descriu amb la música cap element extramusical.

10.

Per a consolidar els teus coneixements auditius quant al gènere, a continuació realitzarem diverses audicions en què només hauràs de triar els distints tipus a què pertanyen: **VOCAL – INSTRUMENTAL (pur o descriptiu) – VOCAL I INSTRUMENTAL (mixt) – FUNCIONAL – RELIGIÓS (litúrgic o no litúrgic) – PROFÀ (popular o culta) – CINEMATogrÀFIC – ESCÈNIC – PUBLICITARI.**

a. “Jingle Bells”. Anònim.

.....

b. “La dona de vermell”. Estevie Wonder.

.....

c. “Yellow submarine”. The Beatles

.....

d. “El llac dels cignes”. P. I. Tchaikovsky

.....

FITXA 9: COMPASSOS

Per compàs podem entendre dues coses:

1. Números en fracció que s’escriuen al principi del pentagrama, després de la clau de sol, que serveix per mesurar la música.
2. Espais delimitats per línies divisòries (són perpendiculars al pentagrama i no ho sobrepassen).

Ens centrarem en el compàs del principi del pentagrama. Existeixen infinits compassos, però el funcionament de tots ells és el mateix. Tots els compassos estan formats per dos números: el numerador (a dalt) i el denominador (sota).

El denominador indica una figura de nota, que l'obtenim dividint la rodona per aquest número. Fixa't que només poden aparèixer aquests números					
	1	2	4	8	16

El **numerador**, d'altra banda, indica la quantitat d'aquesta figura (o el seu equivalent en pulsacions) que ha d'haver en cada compàs. Pot ser qualsevol número.

$\frac{4}{4}$ Quatre per quatre: 4 negres en cada compàs.

$\frac{3}{2}$ Tres per dos: 3 blanques en cada compàs.

$\frac{7}{8}$ Set per vuit: 7 corxeres en cada compàs.

Com ja hauràs endevinat els compassos es llegeixen de la següent manera:

⇒ **numerador per denominador** ⇐

1. Escriu els següents compassos:

Dos per dos =

Tres per un =

Nou per vuit =

Cinc per quatre =

2. Indica si els compassos següents són possibles o no:

$\frac{2}{4}$ =
 $\frac{2}{5}$ =

$\frac{3}{8}$ =
 $\frac{5}{7}$ =

$\frac{11}{11}$ =
 $\frac{8}{16}$ =

3. Dels compassos correctes de l'exercici anterior, indica què signifiquen:

4. Escriu 4 compassos diferents dels que ja han sortit i explica què signifiquen:

5. Identifica quins compassos encaixen en els següents exemples:

“Fiesta Pagana” Mago de Oz; Compàs = 12/8

FITXA 10: IDENTIFICACIÓ AUDITIVA DE COMPASSOS

Ja saps que també podem identificar els compassos escoltant la música i determinant el que anomenem la PULSACIÓ. La pulsació és el bàtec regular que escoltem i piquem amb les mans, els dits o el peu quan escoltem una peça.

També saps que dintre de les pulsacions hi ha sempre una més forta que la resta i que aquesta cau cada dues pulsacions (als compassos binaris), cada tres pulsacions (als compassos ternaris) i cada quatre (als compassos quaternaris).

D'altra banda cada pulsació es pot SUBDIVIDIR en tres o en dos pulsacions donat lloc a la divisió entre els compassos de SUBDIVISIÓ BINÀRIA o SIMPLES (dues subpulsacions/bàtec) i SUBDIVISIÓ TERNÀRIA o COMPOSTOS (tres subpulsacions/bàtec)

Aquí tens el quadre dels compassos que hem treballat:

	BINARI	TERNARI	QUATERNARI
COMPASSOS SIMPLES	2/4	3/4	4/4
COMPASSOS COMPOSTOS	6/8	9/8	12/8

1. Respon a les preguntes sobre l'audició “Peter Gunn” (1 punt) :

a) Saps que per descobrir el compàs d'una cançó , primer has de trobar la pulsació . Cerca-la i indica el terme de moviment o tempo que li

correspon: .....

b) Sabent que la pulsació accentuada és la primera de cada compàs , assenjala amb una x la casella correcta :

Binari	Ternari	Quaternari
--------	---------	------------

2. Respon a les preguntes sobre l'audició “La casa del sol naixent” (1 punt) :

a) Assenyala primer la casella correcta :

Compàs simple	Compàs compost
---------------	----------------

b) Si has contestat correctament la pregunta anterior i sabent que es tracta d'un compàs binari , quina numeració portarà el compàs a la partitura ? .....

3. Respon a les preguntes sobre l'audició “The logical song” (1 '5 punts) :

a) Cerca la pulsació d'aquesta cançó i assenyala amb una x la casella correcta :

Binari	Ternari	Quaternari
--------	---------	------------

b) Una vegada descoberta la pulsació , concentra't en esbrinar la subdivisió del compàs assenyalant la casella correcta :

Subdivisió binària	Subdivisió ternària
--------------------	---------------------

c) Si has contestat correctament a la pregunta anterior esbrina quina numeració portarà el compàs a les partitures : .....

4. Respon a les preguntes sobre l'audició “Marxa Radetzsky” (1'5 punts) :

a) Descobreix la pulsació i indica el terme de moviment que li correspon.....

b) Cerca la pulsació accentuada i digues si es tracta d'un compàs binari , ternari o quaternari :.....

c) Explica en quin moment s'interpreta aquesta peça musical i quina és la famosa orquestra que l'executa :.....
 .....

FITXA 11: LA VELOCITAT O TEMPO

1. En la partitura següent es troben diferents indicacions de tempo. Localitza-les i expressa amb correcció quin és el seu significat.

Allegro ma non tanto

poco rit.

a tempo

accel.

in tempo

molto rall.

2. Ordena els termes de moviment o tempo de més lent a més ràpid:

▪ Presto	▪ Adagio	▪ Andante	▪ Prestísimo
▪ Allegretto	▪ Larghetto	▪ Adagietto	▪ Largo

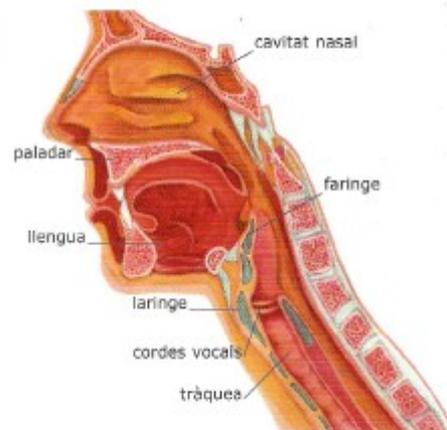
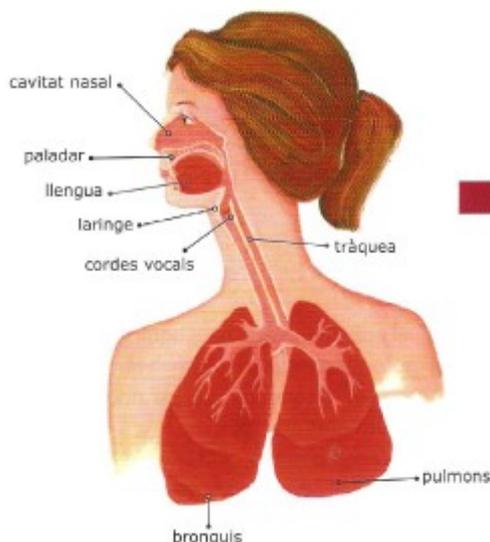
3. Escriu la paraula que correspon a les definicions següents:

- 1) ▪ **Amb la M:** aparell que serveix per a fixar amb precisió matemàtica el moviment o *tempo* d'una obra musical _____
- 2) ▪ **Amb la P:** per a saber realment la velocitat amb què es desenvolupa una peça musical, és necessari descobrir la seua... _____
- 3) ▪ **Amb la T:** la velocitat amb què s'interpreta una composició musical és el... _____
- 4) ▪ **Amb la R:** quan la velocitat es manté de forma constant durant tota l'obra musical, direm que es tracta d'una pulsació... _____
- 5) ▪ **Amb la A:** terme de moviment que indica una velocitat mitjana... _____
- 6) ▪ **Amb la R:** terme que indica disminució progressiva de la velocitat... _____

FITXA 12: INSTRUMENTACIÓ

2. La producció de la veu.

A l'interior de la laringe es troben allotjats 2 tendons elàstics: les cordes vocals. La pressió de l'aire que ix dels pulmons les fa vibrar, de manera que com major siga la força de l'aire sobre aquestes, major serà la intensitat del so. De la mateixa manera es produirà un so articulat segons que hi haja major o menor tensió en les cordes vocals.

3. Els elements ressonadors.

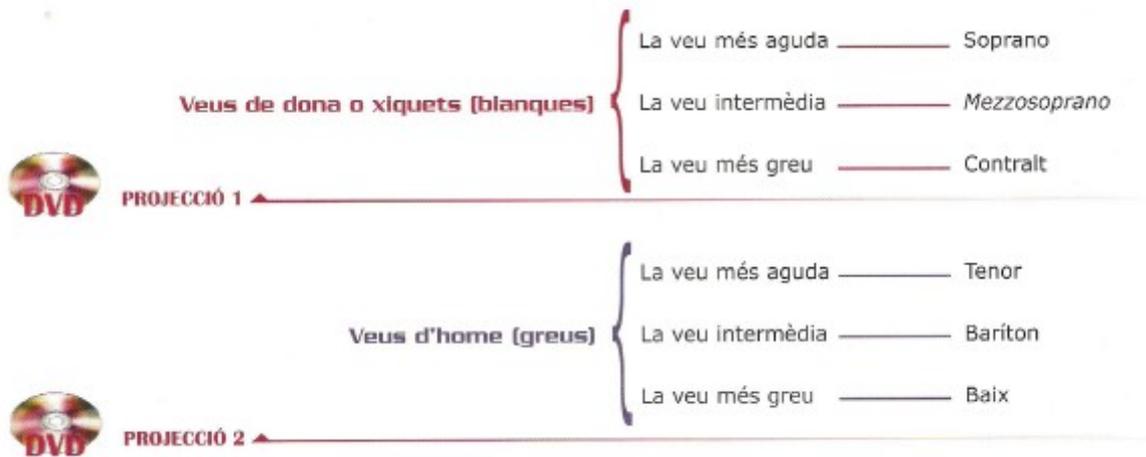
El nostre cos actua com una caixa de ressonància, ja que amplifica el so i aconsegueix que sone amb major força. La caixa toràctica, la tràquea, la laringe, el nas, la boca, el front i el crani són alguns dels ressonadors de què ens valem per a aconseguir diferents efectes de so

◆ LA VEU I LA SEUA CLASSIFICACIÓ

A més de tenir cada veu un timbre característic, tal com hem explicat al principi d'aquesta unitat, hi ha una classificació d'acord amb la seua tessitura*.

Les veus més agudes corresponen generalment a les dones i les més greus als homes, però encara podem realitzar una nova subdivisió:

◆ TIMBRES INSTRUMENTALS

Amb els instruments ocorre el mateix que amb les veus. Cada instrument posseeix un timbre característic que permet reconèixer-lo gràcies a:

1. El seu aspecte:

Ja saps que una de les qualitats del so, l'altura, depenia de la grandària del cos emissor, de manera que els cossos més grans emetien sons més greus i al revés. Així, si escoltes un so greu, immediatament ho associaràs amb un instrument de grandària gran. Al contrari, si escoltes un so agut, normalment pensaràs en un instrument de xicotetes dimensions.

2. Material amb què ha sigut fabricat:

Així podem trobar instruments fabricats en fusta (flauta de pic, clarinet, etc.) que tenen un so amb un timbre suau, delicat, vellutat..., i instruments construïts en metall (trompeta, trombó, etc.) que emeten un so més brillant, potent, enèrgic...

3. Forma en què es toca l'instrument:

Aquesta pot ser bufant (com per exemple la flauta); polsant (la guitarra); fregant (el violí); o percutint (el tambor).

I, de la mateixa manera que les veus es troben agrupades per famílies, també els instruments ho estan, tenint en compte la semblança dels seus timbres, el material de construcció i la manera d'obtenir el so. Així, podem establir la classificació següent:

1. Família de corda
2. Família de vent
3. Família de percussió

1. Uneix amb fletxes les columnes:

Copia en tu cuaderno estas cuatro columnas y relaciona los componentes de cada una de ellas (USA UNA REGLA):
Cantante/Tipo de voz/Aria que canta en el ejemplo/Ópera a la que pertenece esa aria/Autor de la ópera

Para hallar la solución, fíjate en lo que pone en los videos, y ten en cuenta estas pistas:

- Mozart compuso esta ópera en alemán, y los cantantes que escuchamos no tienen una voz aguda
  - En estas dos óperas de Puccini los cantantes protagonistas tienen voces agudas
  - Bizet compuso esta ópera en francés; la cantante tiene una voz media
  - La ópera en la que la cantante tiene una voz grave, fue compuesta por un italiano

TERESA BERGANZA	SOPRANO	"Habanera"	<i>La flauta mágica</i>	MOZART
PLÁCIDO DOMINGO	MEZZOSOPRANO	"Tu bel di vedremo"	<i>La Gioconda</i>	BIZET
EWA PODLÉS	CONTRALTO	"O Isis und Osiris"	<i>Carmen</i>	PUCCINI
KURT MOLL	TENOR	"Der Vogelfänger bin ich ja"	<i>Madame Butterfly</i>	MOZART
YING HUANG	BARÍTONO	"E lucevan le stelle"	<i>La flauta mágica</i>	PONCHIELLI
ANTON SCHARINGER	BAJO	"Voce di donna o d'angelo"	<i>Tosca</i>	PUCCINI

2. Indica el tipus de veu o tipus de cor que hi apareix en aquesta audició assenyalant una o més opcions:

- a) https://www.youtube.com/watch?v=dK1_vm0FMAU soprano/bajo/tenor/contralt
- b) <https://www.youtube.com/watch?v=6md5RSnVUuo> soprano/bajo/tenor/contralt
- c) https://www.youtube.com/watch?v=C3TUWU_yg4s cor de veus blanques/cor de veus masculines/cor de veus mixtes/ cor a capella/ cor amb acompanyament instrumental
- d) https://www.youtube.com/watch?v=P-Zz_bSCsBE cor de veus blanques/cor de veus masculines/cor de veus mixtes/ cor a capella/ cor amb acompanyament instrumental

3. Identifica quin és l'instrument que protagonitza les audicions i la família i subfamília instrumental a la qual pertany:

- a) "El Cigne" (Carnestoltes dels animals). C. Saint-Saens
.....
- b) "L'elefant" (Carnestoltes dels animals). C. Saint-Saens
.....
- c) "Concert d'Aranjuez" (2n moviment). J. Rodrigo
.....
- d) "Preludi i fuga en do menor". J.S. Bach
.....
- e) B.s.o. "La llista de Schlinder".
.....
- f) "Llàgrimes negres". Bebo Valdés i el Cigala
.....